

gemeente
Zoetermeer

OMNIBUSENQUETE 2016

Deelrapport:
Communicatie gemeenteraad en inwoners Zoetermeer

OMNIBUSENQUETE 2016

Deelrapport:
Communicatie gemeenteraad en inwoners Zoetermeer

Januari 2017

Samenstelling rapport: Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek
In opdracht van: Sandra Stuurman, Griffie

INHOUDSOPGAVE

	pagina
Belangrijkste resultaten	5
1. Onderzoeksverantwoording	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Respons	7
1.3 Opzet rapport	7
2. INFORMATIE	9
2.1 Maandag raadsdag	9
2.2 RIS	9
2.3 Pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij	10
2.4 Andere informatiebronnen voor de agenda van de gemeenteraad	10
2.5 Bezoek aan een raads- of commissievergadering	10
2.6 Interesse in besluitvormingstrajecten	12
2.7 Nieuwsbronnen voor informatie	13
2.8 www.raadzoetermeer.nl	13
2.9 Digitale nieuwsbrief	14
2.10 Gast van de Raad	14
2.11 Vergaderingen via de website	15
3. INVLOED EN BETROKKENHEID	19
3.1 Burgerinitiatief en spreekrecht	19
3.2 Persoonlijk contact met één of meer Zoetermeerse raadsleden	20
3.3 Uitspraken	20
3.4 Wensen en ideeën over contactmogelijkheden	
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	21
BIJLAGE 2. Tabellen	23
BIJLAGE 3. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2016 m.b.t. het onderwerp gemeenteraad	43

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Informatievoorziening

- *In totaal was 30% van de respondenten op de hoogte van het bestaan van maandag raadsdag.*
- *Slechts een klein percentage respondenten bekeek de agenda en/of bijbehorende stukken in het Raadsinformatiesysteem wel eens.
Meer dan een derde van de respondenten bekeek de agenda wel eens op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad. Slechts weinig respondenten bekeken de agenda wel eens via de Twitter en/of Facebookpagina van de gemeenteraad.*
- *Slechts weinig respondenten bezochten de afgelopen twee jaar een raads- en/of commissievergadering. De belangrijkste reden voor bezoek was dat er een onderwerp werd behandeld waar men zich bij betrokken voelde.
De belangrijkste reden om niet te gaan, was omdat het niet bij de respondenten opkwam. Ook geen interesse of geen tijd blijken belangrijke redenen te zijn.
Van degenen die nog geen bezoek brachten, zegt bijna een derde geen enkele reden te hebben om dergelijke vergaderingen te gaan bezoeken en ook bijna een derde zegt niet te weten wat een reden zou kunnen zijn voor bezoek.*
- *Bijna zes van de tien respondenten zegt geïnteresseerd te zijn in informatie over onderwerpen die besproken worden en besluiten die genomen worden.*
- *Meer dan een vijfde van de respondenten vindt dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen.*
- *Meer dan een kwart van de respondenten heeft zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten.
Het Streekblad blijkt voor de respondenten een belangrijke informatiebron te zijn over wat er zoal in raads- en commissievergaderingen besproken en besloten wordt. Ook Zoetermeer Dichtbij/Postiljon speelt daarbij een rol. Een kwart van de respondenten raadpleegt geen enkele bron.*
- *Een op de acht respondenten wist dat er binnen de website van de gemeente Zoetermeer een aparte site van de gemeenteraad is waar men van allerlei informatie over de gemeenteraad kan vinden. Acht van de tien respondenten die hier naar informatie zochten, konden deze goed vinden.*
- *Zes van de tien respondenten vinden een digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad een geschikt medium voor weergave van actuele informatie over de gemeenteraad.*
- *Bij 14% van de respondenten was bekend dat men zich voorafgaand aan een raadsvergadering kan aanmelden om een keer gast van de raad te zijn. Van alle respondenten denkt ongeveer een achtste zich hiervoor een keer te gaan aanmelden.*
- *Dat je vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad via de website kunt bekijken/beluisteren, is bij iets meer dan een tiende van de respondenten bekend. Van hen bekeek/beluisterde een derde wel eens een dergelijke vergadering. Meer dan 70% van hen is in het algemeen tevreden over de uitzending(en).
De bereidheid om uitzendingen te gaan bekijken/beluisteren onder de respondenten die nog geen uitzending bekeken/beluisterden is laag.*

Invloed en betrokkenheid

- *Iets minder dan de helft van de respondenten is bekend met het burgerinitiatief en het spreekrecht.*
- *Slechts weinig respondenten hadden in het afgelopen jaar persoonlijk contact met een Zoetermeers raadslid.
Een vrijwel gelijk aantal respondenten zou wel (meer) met raadsleden in contact willen komen.*
- *Meer dan driekwart van de respondenten vindt het belangrijk dat raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn.*
- *Het standpunt van iets minder dan de helft van de respondenten is dat ze gestemd hebben en het verder overlaten aan de gemeenteraad.*
- *Bijna twee derde van de respondenten zegt zich een betrokken inwoner te voelen. Meer dan een kwart geeft aan zich gedeeltelijk betrokken te voelen.*

1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

Eind september/begin oktober 2016 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen dit jaar is het onderwerp “communicatie gemeenteraad en inwoners Zoetermeer”. Het onderwerp wordt tweejaarlijks in de omnibusenquête opgenomen.

1.2 Respons

Voor de omnibusenquête 2016 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een ‘bijzonder woongebouw’ (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd. De vragen over de gemeenteraad waren in de witte enquête te vinden.

De enquêtes zijn via de post verspreid.

Bij de aanbiedingsbrief bij de enquête zat een inlogcode om de vragenlijst digitaal in te vullen. Na 1,5 week is er een herinneringsbrief gestuurd. In de brief stond opnieuw de inlogcode vermeld. Ook was er een papieren vragenlijst met retourenvelop bijgevoegd.

In totaal hebben 610 (64%) respondenten de vragenlijst digitaal ingevuld en 338 (36%) respondenten hebben een papieren vragenlijst ingevuld.

De vragen over dit onderwerp gemeenteraad zijn in voldoende mate beantwoord door 904 personen uit de omnibusenquête.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

1.3 Opzet rapport

Het rapport is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk twee gaat over de informatievoorziening.

Hoofdstuk drie gaat over de invloed en betrokkenheid van de respondenten. Tenslotte is nog een aantal bijlagen in het rapport te vinden.

Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten.

In bijlage 2 staat een aantal toelichtende tabellen voornamelijk met antwoorden op zogenaamde ‘open’ antwoorden.

In bijlage 3 tenslotte is de selectie van de vragen uit de omnibusenquête over het onderwerp communicatie gemeenteraad en inwoners Zoetermeer te vinden.

2

INFORMATIEVOORZIENING

2.1 Maandag raadsdag

Op maandag vinden de raads- en commissievergaderingen plaats (maandag raadsdag). Van de respondenten was 30% hier voorafgaand aan het onderzoek van op de hoogte en 70% niet.

Tabel 2.1 Aantal en percentage respondenten dat al of niet op de hoogte was van maandag raadsdag in 2014 en 2016

	2014		2016	
	aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal
Op de hoogte van maandag raadsdag?				
Ja	335	27,5%	272	30,2%
Nee	881	72,5%	630	69,8%
Subtotaal	1216	100,0%	902	100,0%
Geen antwoord	7		2	
Totaal	1223		904	

2.2 RIS

De agenda en bijbehorende stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies worden elke week gepubliceerd op de website van de gemeente Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem (RIS).

Er zijn 48 respondenten (5%) die de agenda en de bijbehorende stukken wel eens in het raadsinformatiesysteem bekijken.

Van deze respondenten kon 82% de gezochte informatie makkelijk vinden. Voor 17% (8 respondenten) van hen was dat niet het geval en één respondent vulde geen antwoord in.

Tabel 2.2 Aantal en percentage respondenten dat wel eens de informatie bekijkt in het RIS

	2014		2016	
	aantal	in % van het totaal	aantal	In % van het totaal
Bekijkt u wel eens de agenda en/of bijbehorende stukken in het RIS?				
Ja	75	6,2%	48	5,3%
Nee	1138	93,8%	850	94,7%
Subtotaal	1213	100,0%	898	100,0%
Geen antwoord	10		6	
Totaal	1223		904	

2.3 Pagina Stadsnieuws in het Streekblad

De agenda van de gemeenteraad wordt ook wekelijks gepubliceerd op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad.

Meer dan een derde van de respondenten (34%) zegt hier wel eens de agenda van de gemeenteraad te bekijken.

Ook in 2014 is deze vraag gesteld. Toen werd de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij gepubliceerd. Toen zei een kwart van de respondenten de agenda van de gemeenteraad op de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij wel eens te bekijken.

Tabel 2.3 Aantal en percentage respondenten dat de agenda van de gemeenteraad wel eens bekijkt op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad

Bekijkt u de agenda van de gemeenteraad wel eens op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad	2014*		2016	
	Aantal	in % van het totaal	aantal	In % van het totaal
Ja	300	25,0%	306	34,4%
Nee	902	75,0%	584	65,2%
Subtotaal	1202	100,0%	890	100,0%
Geen antwoord	21		14	
Totaal	1223		904	

- *in 2014 werd de pagina Stadsnieuws in Zoetermeer Dichtbij gepubliceerd*

2.4 Andere informatiebronnen voor de agenda van de gemeenteraad

Om de respondenten te informeren over de agenda, wordt ook gebruik gemaakt van de Facebookpagina van de gemeenteraad en het Twitteraccount van de raad.

Slechts drie respondenten zeggen de agenda wel eens te bekijken via het Twitteraccount van de gemeenteraad. Daarnaast zijn er 38 respondenten (4%) die de agenda wel eens bekijken via de Facebookpagina van de gemeenteraad.

Ruim meer dan de helft van de respondenten (56%) zegt de agenda nooit via één van deze social media kanalen te bekijken. Zij mochten hun antwoord toelichten (zie bijlage 2 tabel 1).

Daarnaast geeft 47% aan geen interesse te hebben in de agenda.

Er zijn 92 respondenten die nog op een andere manier dan de genoemde manieren zeggen geïnformeerd te willen worden over wat er op de agenda staat.

De respondenten die op een *andere* manier geïnformeerd willen worden, is gevraagd aan te geven op welke manier dat is. In bijlage 2 tabel 2 staat een overzicht van hun antwoorden.

2.5 Bezoek aan een raads- en/of commissievergadering

Aan alle respondenten is gevraagd of ze in de afgelopen twee jaar wel eens een raads- of commissievergadering van de gemeente Zoetermeer hebben bezocht.

In totaal zijn er 4 respondenten die geen antwoord invulden. Van de overige 900 respondenten zegt 4% (39 respondenten) wel eens een dergelijke vergadering bezocht te hebben in deze periode en 96% niet.

Aan de 861 respondenten die geen raads- of commissievergadering bezochten, is gevraagd wat daarvoor de belangrijkste reden is.

De drie meest genoemde redenen (74% van de respondenten) zijn:

1. Het is nooit bij mij opgekomen (35%)
2. Het interesseert me niet (20%)
3. Ik heb er geen tijd voor (19%).

Ook in eerdere onderzoeken uit 2011 en 2014 is aan de respondenten gevraagd wat hun belangrijkste reden was om geen raads- of commissievergaderingen te bezoeken. In zowel 2011 en 2014 was dat voor 34% van de respondenten omdat het niet in hen opkwam om een dergelijke vergadering te bezoeken. Het resultaat uit beide eerdere jaren komt dus overeen met dat uit 2016.

Een overzicht van alle antwoorden staat in de onderstaande tabel. Bijna één op de tien respondenten geeft aan dat ze niet wisten dat het mogelijk was een raads- of commissievergadering te bezoeken.

Tabel 2.4 Belangrijkste reden om geen raads- of commissievergadering te bezoeken

Belangrijkste reden om geen raads- of commissievergadering te bezoeken:	aantal	In % van het totaal
Het interesseert mij niet	153	19,5%
Het is nooit bij mij opgekomen	276	35,2%
Ik heb er geen tijd voor	148	18,9%
Ik begrijp toch niet waar het over gaat	13	1,7%
Ik weet niet wanneer er een voor mij interessant onderwerp besproken wordt	43	5,5%
Er was voor mij geen interessant onderwerp	54	6,9%
Ik wist niet dat het mogelijk is een raadsvergadering- of commissievergadering te bezoeken	69	8,8%
Ik wil liever op een andere manier betrokken worden, namelijk: ... (zie bijlage 2 tabel 3).	27	3,4%
Subtotaal	783	100,0%
Geen antwoord	78	
Totaal	861	

Aan alle 861 respondenten, die nog geen raads-of commissievergadering bezochten om wat voor reden dan ook, is gevraagd wat een reden zou kunnen zijn om deze wel te bezoeken.

Er zijn 71 respondenten die deze vraag niet beantwoordden.

Van de overige 790 respondenten geeft 37% (290 respondenten) een mogelijke reden voor bezoek aan. Vaak blijkt een mogelijke reden voor bezoek te zijn iets wat de respondenten direct raakt of in hun buurt/omgeving speelt. Zie bijlage 2 tabel 4.

In totaal zegt 31% (247 respondenten) dat er **geen** enkele reden is om dergelijke vergaderingen te bezoeken. De overige 253 respondenten (32%) weten niet of er een reden zou zijn om naar een raads- of commissievergadering te gaan.

2.6 Interesse in besluitvormingstrajecten

De raad wil burgers betrekken bij besluitvormingstrajecten. Daar hoort bij dat de gemeenteraad de burgers informeert over onderwerpen die besproken worden en dat burgers informatie over genomen besluiten kunnen krijgen, bijvoorbeeld via internet, de krant, wijkposten of de publieksbalie.

Aan de respondenten is gevraagd of ze geïnteresseerd zijn in deze informatie. Van alle 849 respondenten die de vraag beantwoord hebben, zegt 57% hierin geïnteresseerd te zijn. De overige 43% heeft geen interesse in deze informatie. Dit komt vrijwel overeen met het resultaat uit 2014.

Tabel 2.5 Aantal en percentage respondenten dat al of niet geïnteresseerd is in informatie over onderwerpen die besproken worden en informatie over besluiten die genomen zijn

Bent u geïnteresseerd in deze informatie?	2014		2016	
	Aantal	in % van het totaal	aantal	in % van het totaal
Ja	659	55,4%	505	56,9%
Nee	530	44,6%	383	43,1%
Subtotaal	1189	100,0%	888	100,0%
Geen antwoord	34		16	
Totaal	1223		904	

Meer dan één vijfde van de respondenten (22%) vindt dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen. Dit komt vrijwel overeen met het resultaat uit 2014.

Tabel 2.6 Aantal en percentage respondenten dat al of niet van mening is dat de gemeenteraad hen voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten

Vindt u dat de gemeenteraad u voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen?	2014		2016	
	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
Ja	273	22,9%	199	22,4%
Nee	227	19,0%	165	18,6%
Weet niet	693	58,1%	525	59,1%
Subtotaal	1193	100,0%	889	100,0%
Geen antwoord	30		15	
Totaal	1223		904	

Meer dan een kwart van de respondenten (28% - 247 respondenten) heeft zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten. De overige 72% In 2014 zei 25% van de respondenten wel eens actief

gezocht te hebben naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten.

2.7 Nieuwsbronnen voor informatie

Aan alle respondenten is gevraagd via welke nieuwsbron(nen) ze in de afgelopen twaalf maanden informatie vernomen hebben over wat er zoal in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt.

De meest geraadpleegde nieuwsbronnen blijken het Streekblad (59% van de respondenten – was in 2014: 60%) en Zoetermeer Dichtbij /Postiljon (37% van de respondenten – was in 2014: 58%) te zijn.

Een kwart van de respondenten zegt (20% in 2014) geen enkele nieuwsbron te raadplegen.

Tabel 2.7 Geraadpleegde nieuwsbron(nen) voor informatie uit raads- en commissievergaderingen

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde nieuwsbron:	aantal keren genoemd	in % van het totaal aantal respondenten
- Website van de gemeente Zoetermeer	165	18,6%
- Direct via een raadslid	23	2,6%
- Via een fractie	7	0,8%
- Digitale nieuwsbrief gemeenteraad	32	3,6%
- Streekblad	522	58,8%
- Zoetermeer Dichtbij / Postiljon	328	36,9%
- AD Zoetermeer	181	20,4%
- TV West	106	11,9%
- Radio West	46	5,2%
- Zoetermeer Fm Radio	28	3,2%
- Een andere lokale nieuwssite	8	0,9%
- Twitter gemeenteraad Zoetermeer	7	0,8%
- Facebook gemeenteraad Zoetermeer	24	2,7%
- Via publicatie op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad	136	15,3%
- Anders, nl.....(zie bijlage 2 tabel 5)	49	5,5%
- Geen enkele	220	24,8%

Totaal aantal respondenten die een antwoord gaven: 888
geen antwoord: 16 respondenten

2.8 www.raadzoetermeer.nl

Binnen de website van de gemeente Zoetermeer is een aparte site van de gemeenteraad (www.raadzoetermeer.nl). Naast het raadsinformatiesysteem (RIS) kan men hier nog veel meer informatie van en over de gemeenteraad vinden.

Van de respondenten (die de vraag invulden – 880 respondenten) zei 13% (12% in 2014) op de hoogte te zijn van het bestaan van deze site. De overige 87% was hier niet van op de hoogte.

Eén op de drie respondenten (33% - dit was in 2014: 40%) die op de hoogte waren van het bestaan van deze website (111 respondenten), heeft op deze site wel eens gezocht naar informatie over de gemeenteraad (dit is 4% van alle respondenten uit het onderzoek). Van deze 36 respondenten heeft 83% bij het laatste bezoek aan de site kunnen vinden wat ze zochten.

Aan de respondenten die iets *niet* konden vinden (7 in totaal), is gevraagd welke informatie dit dan wel is. Zes respondenten vulden hier een aanvullend antwoord in.

Genoemde informatie die men niet kon vinden:

- *De input van betrokkene/gedupeerde.*
- *Gegevens van een commissielid, dat staat wel ergens maar is niet te vinden.*
- *Informatie over de sport- en cultuurcheque voor kinderen geboren in 2007 (die kregen de cheque in eerste instantie niet, maar dat is later gerepareerd).*
- *Overwegingen en/of verslagen van discussies over de GPK.*
- *Planning woningbouw.*
- *Wat de status van een dossier was.*

2.8 Digitale nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad is binnen de website van de gemeente op een aparte site van de gemeenteraad te lezen. Daarnaast kan de nieuwsbrief worden toegezonden aan degenen die zich hiervoor hebben aangemeld. In de digitale nieuwsbrief staat informatie over actuele onderwerpen van de gemeenteraad.

In totaal vindt 60% van de respondenten, net als in 2014, een digitale nieuwsbrief een geschikt medium voor weergave van actuele informatie over de gemeenteraad.

Tabel 2.8

Aantal en percentage respondenten dat al of niet van mening is dat de digitale nieuwsbrief een geschikt medium is om actuele informatie over de gemeenteraad te geven

	2014		2016	
	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
Digitale nieuwsbrief een geschikt medium voor actuele informatie over de gemeenteraad?				
Ja	714	59,5%	521	59,5%
Nee	162	13,5%	105	12,0%
Weet niet	324	27,0%	250	28,5%
Subtotaal	1200	100,0%	876	100,0%
Geen antwoord	23		28	
Totaal	1223		904	

In totaal zegt 44% van de respondenten die de vraag beantwoord hebben de digitale nieuwsbrief te willen ontvangen. Omdat dit best een redelijk aantal is (381 respondenten), is het misschien een idee om hier extra aandacht aan te besteden door te communiceren over de wijze waarop men zich kan aanmelden.

Tabel 2.9 Aantal en percentage respondentent dat de digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad zou willen ontvangen

Willen ontvangen	aantal	in % van het totaal
Ja	381	43,6%
Ik ben al geabonneerd	19	2,2%
Nee	473	54,2%
Subtotaal	873	100,0%
Geen antwoord	31	
Totaal	904	

2.10 Gast van de raad

De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar. Wanneer een inwoner zich aanmeldt als gast van de raad ontvangen de burgemeester en een aantal raadsleden deze en andere gasten (bij voldoende aanmeldingen) een keer voorafgaand aan de raadsvergadering.

Bij 14% van de respondenten die de vraag invulden, was bekend dat men zich kan aanmelden om gast van de raad te zijn. De overige 86% was hier niet van op de hoogte.

Aan alle respondenten is gevraagd of ze denken zich een keer aan te gaan melden als gast van de raad.

Van de respondenten die al op de hoogte waren van de mogelijkheid om zich aan te melden als gast van de raad (126 respondenten), denken er 16 (13%) zich hiervoor een keer te gaan aanmelden.

Van de respondenten die niet op de hoogte waren (754 respondenten) denken er 89 (12%) zich een keer aan te gaan melden als gast van de raad.

2.11 Vergaderingen via de website

Vergaderingen van de raadscommissies en gemeenteraad in de raadzaal kan men via de gemeentelijke website live meekijken en/of achteraf bekijken op een zelf gekozen moment. Van de commissievergaderingen in het Ondernemershuis worden audio-opnamen gemaakt die live of achteraf te beluisteren zijn.

Van de respondenten was 11% er, net als in 2014, van op de hoogte dat de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website te bekijken en/of beluisteren zijn.

Tabel 2.10 Aantal en percentage respondenten dat er al of niet van op de hoogte was dat vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad live via de gemeentelijke website te bekijken en/of beluisteren zijn

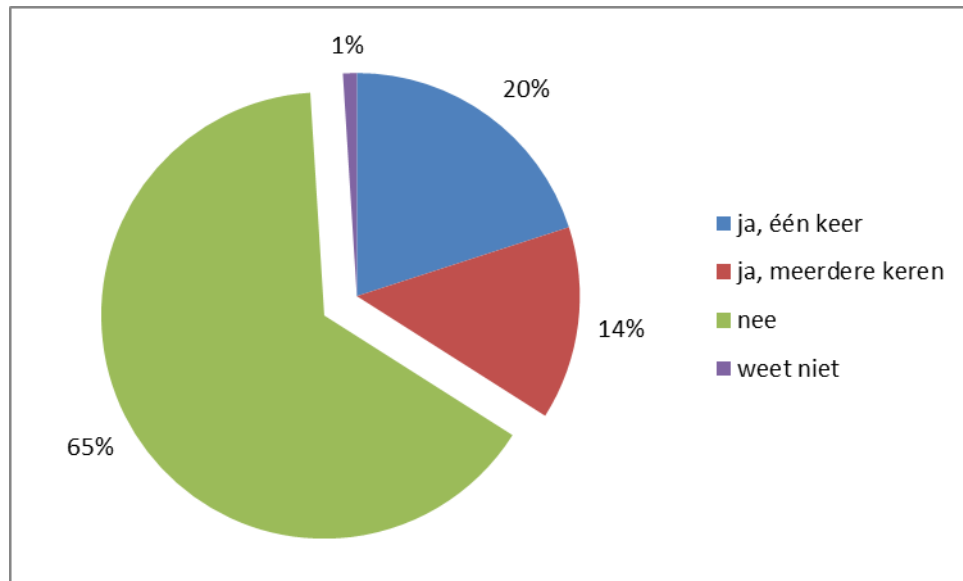
Bekend?	2014		2016	
	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
Ja	136	11,2%	100	11,4%
Nee	1075	88,8%	776	88,6%
Subtotaal	1211	100,0%	876	100,0%
Geen antwoord	12		28	
Totaal	1223		904	

Alleen aan de 100 respondenten die op de hoogte waren van het live bekijken en/of beluisteren van de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad is gevraagd of ze wel eens een vergadering via de website bekeken en/of beluisterd hebben. Twee derde van deze respondenten deed dat niet (62% in 2014) en een derde wel (20% één keer, 14% meerdere keren) (37% in 2014).

Tabel 2.11 Aantal en percentage respondenten dat al of niet wel eens een vergadering via de website bekeek of beluisterde in 2016 en 2014

Vergadering bekeken en/of beluisterd via de website?	2014		2016	
	aantal	in % van het totaal	Aantal	In % van het totaal
Ja, één keer	35	25,9%	20	20,0%
Ja, meerdere keren	15	11,1%	14	14,0%
Nee	84	62,2%	65	65,0%
Weet niet	1	0,7%	1	1,0%
Subtotaal	135	100,0%	100	100,0%
Geen antwoord	1			
Totaal	136			

Grafiek 1. Percentage respondentent dat wel eens een vergadering van de commissies en/of gemeenteraad via de website heeft bekeken en/of beluisterd (n=100).

Van de kijkers / luisteraars (34 respondentent) zegt 71% (70% in 2014) in het algemeen tevreden te zijn over de uitzending(en). Daarnaast zegt 27% niet te weten of ze hierover al of niet tevreden zijn. Eén respondent zegt niet tevreden te zijn over de uitzending(en).

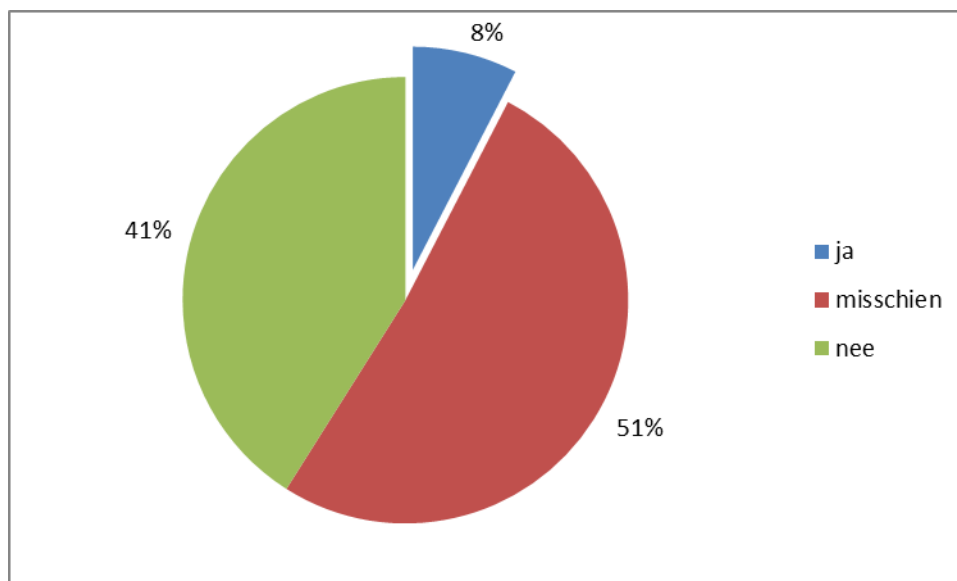
Aan alle 34 kijkers / luisteraars is gevraagd of ze wellicht een suggestie ter verbetering hebben. Er zijn vijf respondentent die aangeven een suggestie ter verbetering te hebben. De overige respondentent hebben die niet (20) of weten het niet (9).

Genoemde suggesties:

- *De presentaties die op de schermen worden gegeven, zijn niet zichtbaar in de opname.*
- *Er is heel veel pauze. Geen idee wanneer het verder gaat. Dan ga ik maar wat anders doen. Vaak geen idee wie er praat. Het is knullig.*
- *Het is te saai voor woorden.*
- *Vergader korter.*
- *Vermelden hoe laat een bepaald onderwerp behandeld wordt, dan hoef je niet de hele uitzending te bekijken.*

Aan alle 776 respondentent die nog geen uitzending bekeken en/of beluisterden of hiervan niet op de hoogte waren, is gevraagd of ze, nu ze weten dat dit kan, een keer gaan kijken / luisteren. In totaal vulden 26 respondentent geen antwoord in. Van de overige respondentent (n=750) zegt 8% van plan te zijn dit een keer te gaan doen. Meer dan de helft van hen (51%) zegt dat misschien te gaan doen.

Grafiek 2. Percentage respondentent dat nu ze weten dat het mogelijk is uitzendingen van de commissies of gemeenteraad live of achteraf te bekijken of te beluisteren via de gemeentelijke website dit al of niet een keer gaan doen (n=750)

3

INVLOED EN BETROKKENHEID

3.1 Burgerinitiatief en spreekrecht

De inwoners van Zoetermeer kunnen op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid in Zoetermeer. Twee manieren om dit bijvoorbeeld op formele wijze te doen zijn het burgerinitiatief en het spreekrecht.

Het burgerinitiatief houdt in dat inwoners een voorstel of onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunnen plaatsen en in de vergadering kunnen meepraten over hun onderwerp.

Het spreekrecht houdt in dat inwoners voordat een raadsvergadering of commissievergadering begint vijf minuten kunnen spreken over een door hen aangemeld onderwerp.

Bij 46% van de respondenten was wel en bij 54% van de respondenten was niet bekend dat ze op deze manier(en) invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming.

In de omnibusenquêtes van 2011 en 2014 is ook op dezelfde manier gevraagd naar de bekendheid van het burgerinitiatief en het spreekrecht. In beide jaren bleek 47% hiervan op de hoogte te zijn.

Tabel 3.1 Aantal en percentage respondenten dat er van op de hoogte was dat men via het burgerinitiatief en het spreekrecht invloed kan uitoefenen op de politieke besluitvorming in 2011, 2014 en 2016

Op de hoogte?	2011		2014		2016	
	Aantal	In %	Aantal	in %	Aantal	In %
Ja	571	46,7%	562	46,8%	405	46,3%
Nee	652	53,3%	638	53,2%	470	53,7%
Subtotaal	1223	100,0%	1200	100,0%	875	10,0%
Geen antwoord	15		23		29	
Totaal	1238		1223		904	

3.2 Persoonlijk contact met één of meer Zoetermeerse raadsleden

Ook persoonlijk contact met één of meer raadsleden is een manier om invloed uit te oefenen.

In totaal zegt 5% van de respondenten in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens persoonlijk contact te hebben gehad met één of meer Zoetermeerse raadsleden met het doel om invloed uit te oefenen. De overige 95% van de respondenten (in totaal 876 respondenten) die de vraag invulden, had geen persoonlijk contact.

Van alle respondenten zegt 7% (van de 871 respondenten die de vraag invulden (meer) met raadsleden in contact te willen komen (6% in 2014), 58% wil dit niet en de overige 34% weet niet of ze dit willen. (1% heeft geen antwoord gegeven). In totaal 33 van de 904 respondenten

In bijlage 2 tabel 6 staat op welke manier de respondenten die (meer) contact willen met één of meer Zoetermeerse raadsleden dit het liefste zouden willen.

3.3 Uitspraken

Aan het einde van de vragenlijst is er een aantal uitspraken aan de respondenten voorgelegd waarbij ze konden aangeven in hoeverre ze het daar mee eens waren. In de volgende tabel staat een overzicht van de resultaten bij alle uitspraken.

Wat opvalt, is dat bij de uitspraak 'Je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen' meer dan 60% heeft aangegeven hierover geen mening te hebben.

Relatief de meeste respondenten (76%) zijn het (helemaal) eens met de uitspraak 'ik vind het belangrijk dat de raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn'. Daarnaast is 46% van mening dat ze gestemd hebben en het verder overlaten aan de gemeenteraad.

Ook komt uit de volgende tabel naar voren dat relatief meer respondenten (32%) niet dan wel (21%) weten bij wie ze terecht kunnen als ze een vraag willen stellen aan de gemeenteraad.

In totaal zegt 65% zich een betrokken inwoner (28%) of een gedeeltelijk betrokken inwoner (37%) te voelen.

Tabel 3.2 Mening van de respondenten over een aantal uitspraken over het contact tussen de burger en de gemeenteraad

Uitspraak:	(helemaal) mee eens	niet eens/ niet oneens	(helemaal) mee oneens	geen mening	aantal
Ik vind het belangrijk dat de raadsleden direct aanspreekbaar en benaderbaar zijn	75,9%	6,8%	2,3%	15,0%	100,0% (n=838)
Raadsleden weten voldoende af van wat er leeft onder de Zoetermeerse bevolking	17,6%	26,0%	14,1%	42,3%	100,0% (n=834)
Je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen	12,9%	19,8%	6,2%	61,1%	100,0% (n=838)
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik een vraag wil stellen aan de gemeenteraad	20,0%	16,0%	31,6%	32,4%	100,0% (n=831)
Ik voel me vertegenwoordigd door de gemeenteraad	19,3%	25,2%	18,7%	36,8%	100,0% (n=838)
Als ik dat echt wil, kan ik besluiten van de gemeenteraad beïnvloeden	20,7%	22,5%	22,1%	34,7%	100,0% (n=834)
Ik heb gestemd en laat het verder aan de gemeenteraad over	47,3%	21,6%	10,9%	20,3%	100,0% (n=844)
Ik voel mij een betrokken inwoner	28,4%	36,8%	14,8%	20,0%	100,0% (n=843)

3.4 Wensen en ideeën over contactmogelijkheden

In totaal hebben 75 respondenten nog suggesties en/of opmerkingen gegeven over het verbeteren van het contact tussen de gemeenteraad en de inwoners van Zoetermeer. In bijlage 2 tabel 7 staat hiervan een overzicht.

BIJLAGE 1. BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 904 respondenten uit de omnibusenquête die vragen hebben ingevuld over de gemeenteraad. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18 plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervalschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervalschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 904 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,0% en de 33,0%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18 plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
904	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3

BIJLAGE 2. TABELLEN

Tabel 1. Genoemde reden waarom men de agenda van de gemeenteraad nooit bekijkt via de Facebookpagina of het Twitteraccount van de gemeenteraad

- *? Geen idee waarom niet.*
- *Alleen krant lezen.*
- *Allemaal geneuzel en P.R.*
- *Andere kanalen zijn voldoende*
- *Ben tegen deze vorm.*
- *Beschikt niet over Facebook (18x genoemd)*
- *Combinatie aan gebrek in tijd en weinig interesse*
- *Daarom.*
- *De aandacht meestal aan andere dingen besteed wordt.*
- *Denk ik niet aan*
- *Deze mogelijkheden niet gebruik/privacygevoelig.*
- *Doe niet aan social media / gebruik geen social media (20x genoemd)*
- *Doe niks met FB en Twitter/ Heb geen FB of Twitter (103x genoemd)*
- *Door het apart te lezen lees je alles bijvoorbeeld in de krant als je het als Social media leest dan lees je niet alles en mis je info*
- *Eigenlijk nooit bij stil gestaan dat dit kon*
- *Er blijktbaar nog geen redenen zijn geweest om dat te doen. Een enkele keer kijk ik wel naar zaken die besproken zijn over het Lange Land ziekenhuis, dat is mijn werkgever*
- *Facebook en Twitter boeien mij niet*
- *Facebook geen interesse heeft*
- *Gebruik social media zeer beperkt*
- *Geen behoefte/interesse (3x genoemd)*
- *Geen computer heb (3x genoemd)*
- *Geen computer / mobiele telefoon (3x genoemd)*
- *Géén Facebook en internet.*
- *Geen Facebook en Ipod in mijn bezit.*
- *Geen grote fan van Facebook*
- *Geen interesse in social media.*
- *Geen internet en/of pc) (11x genoemd)*
- *Geen overmatig gebruik van social media - geen FB.*
- *Geen tijd (3x genoemd)*
- *Geen tijd genoeg om het interessant genoeg te vinden*
- *Geen tijd, bovendien heb ik hem al gelezen in het streekblad.*
- *Geen zin om de gemeente als Facebook te hebben.*
- *Grote twijfels over de kwaliteit van het lokale bestuur*
- *Helaas geen vriend op Facebook*
- *Het er niet is van gekomen, zal dit gaan doen.*
- *Het er niet van gekomen is om dit te bekijken en mijn interesse elders ligt.*
- *Het is dat het hier genoemd wordt, is mij onbekend.*

- *Het komt er niet van.*
- *Het mij niet interesseert.*
- *Hiervoor gebruik ik geen Facebook of Twitter*
- *Hou me er niet mee bezig.*
- *Ik ben 84 jaar en ga er moeilijk mee om.*
- *Ik ben heel traag, kom moeilijk aan dingen toe.*
- *Ik bewust geen Facebook en Twitter heb*
- *Ik daar echt geen tijd voor heb*
- *Ik daar geen verstand van heb/en geen geduld.*
- *Ik daar niet aan denk*
- *Ik dat wel via het Streekblad kan lezen.*
- *Ik de gemeenteraad vertrouw en er niet de tijd voor neem.*
- *Ik de presentatie saai vind*
- *Ik deze liever in de krant lees.*
- *Ik een andere bron gebruik*
- *Ik eigenlijk niet bedacht had dat ik op een eenvoudige manier daar deze stukken zou kunnen zien.*
- *Ik er me niet mee bezig hou*
- *Ik Facebook of Twitter gebruik.*
- *Ik gebruik Facebook weinig en Twitter nooit*
- *Ik gebruik zelden Twitter en Facebook*
- *Ik geen held ben met Facebook en Twitter niet gebruik*
- *Ik geen interesse heb in Facebook of Twitter.*
- *Ik geen tijd besteed aan social media*
- *Ik geen Twitter heb en weinig op FB zit.*
- *Ik genoeg heb aan het h-a-h blad en m'n interesse beperkt is.*
- *Ik google + als social media heb en Twitter volg. Ik haat Facebook. Bestaat er een Twitter account, geen idee, ik zal eens zoeken.*
- *Ik heb de Facebookpagina van de gemeenteraad niet.*
- *Ik heb een gemeentepagina van Facebook maar er staat geen agenda.*
- *Ik heb geen Facebook account en ik wist niet dat de gemeenteraad een Twitter account heeft.*
- *Ik heb geen FB of Twitter. Verder heb ik geen trigger om bv de agenda te bekijken.*
- *Ik heb geen p.c. meer gsm enkel bellen geen geld voor aanschaf.*
- *Ik heb geen Twitter en was onbekend met de FB v/d Raad.*
- *ik heb geen van beide mediakanalen*
- *ik heb niets met sociale media kanalen*
- *Ik heb niets met Twitter en Facebook.*
- *Ik het in het streekblad lees.*
- *Ik het niet eerder tegenkwam. Ik zal meteen eens kijken op Facebook!*
- *Ik het te druk heb met andere dingen en ik er ook niet aan denk*
- *Ik hou niet van social Media.*
- *Ik houd me daar gewoon niet zo mee bezig.*
- *Ik in de krant kijk*
- *Ik kan er niets mee*

- *Ik krijg nooit wat binnen*
- *Ik krijg voldoende informatie via het streekblad*
- *Ik lees het graag op het gemeente website.*
- *Ik lees liever van papier dan van een scherm.*
- *Ik niet ad hoc en ongestructureerd op allerlei plekken wil kijken*
- *Ik niet actief ben op Facebook.*
- *Ik niet heel vaak de krant lees.*
- *Ik niet met deze social media omga.*
- *Ik niet op deze sites zit*
- *Ik niet op Facebook zit, niet écht interesse.*
- *Ik niet weet om te gaan met Facebook*
- *ik niets met Facebook en Twitter (de asociale media) te maken wens te hebben*
- *ik op de hoogte word gehouden d.m.v. digitale brief van Zó! Zoetermeer*
- *ik social media verafschuw*
- *Ik tegen Facebook en Twitter ben.*
- *Ik Twitter en Facebook niet.*
- *Ik Twitter niet. Ik heb de Zoetermeerse gemeenteraad niet op mijn Facebook*
- *Ik Twitter, ik heb alleen een familie Facebook pagina*
- *Ik volg beide kanalen niet (3x genoemd)*
- *Ik volg op Twitter de gemeente. Geen idee of die informatie daar ook gedeeld wordt. Ik neem aan dat indien het relevant (genoeg) is, dat het ook via het Twitteraccount van de gemeente wordt gedeeld.*
- *ik voornamelijk in het buitenland werk en verblijf*
- *Ik weet niks van.*
- *ik weinig gebruik maak van social media*
- *ik wil bewust geen Facebook of Twitter op mijn computer*
- *Ik wil social contacts gescheiden houden van dit soort info*
- *Ik zal nu de fb-pagina toevoegen, het interesseert me namelijk wel.*
- *ik zit niet op Facebook en Twitter*
- *Ik zit niet op Facebook en Twitter.*
- *ik zit niet op social media*
- *Ik zit niet op Twitter en Facebook kijk ik zelden in.*
- *Ik zit überhaupt niet op Facebook en Twitter*
- *ik zit zelden op deze media, denk er niet aan*
- *info in streekblad voldoende vind*
- *Is mij onbekend*
- *Kan er niet mee overweg Facebook Twitter.*
- *Kan ik niet*
- *Kan niet met computer overweg.*
- *Kijk nooit op soc. media.*
- *Komt er niet van.*
- *Krant is genoeg (2x genoemd)*
- *Krijg de nieuwsbrief toegezonden via mail*
- *lees t in de krant.*

- *Liever in streekblad*
- *meestal geen tijd*
- *mij dat over het algemeen niet interesseert. Uitzonderingen daargelaten.*
- *Mij dit niet bekend was.*
- *Momenteel te druk met andere dingen*
- *Niet aan gedacht (4x genoemd)*
- *Niet bekend /wist het niet (32x genoemd)*
- *Niet geïnteresseerd.*
- *Niet mee bezig, te druk!*
- *Niet op Facebook of Twitter zit.*
- *Niet toegankelijk.*
- *Nog niet opgezocht. Ga ik wel doen.*
- *Nog nooit geprobeerd*
- *Nog nooit van gekomen*
- *Nooit gerealiseerd - beperkte interesse*
- *Nooit in verdiept.*
- *Nooit op het idee gekomen.*
- *Om te voorkomen dat men het leven te veel confronteert met soc. media.*
- *Omdat ik de krant gebruik.*
- *Omdat ik er weinig aan toe kom.*
- *Omdat ik Facebook en/of Twitter geen medium vind om dit soort van info te verkrijgen. Dit soort media heeft een diarree aan info, nog afgezien van gedrag (info vergaren) van de eigenaren van beide.*
- *Omdat ik geen Facebook en Twitteraccount meer heb.*
- *Omdat ik niet altijd het bericht zie voorbij komen*
- *Omdat ik niet wist dat de informatie op Facebook beschikbaar is, ga me nu aanmelden bij Facebook Zoetermeer*
- *Omdat we de moed opgegeven hebben en denken dat gemeenteraden toch doen wat ze zelf willen/belang bij hebben.*
- *Onbekend en geen vrienden met de gemeenteraad*
- *Onzin.*
- *Pers. Omstandigheden*
- *Site voldoet.*
- *Sociale mediakanalen een slecht imago hebben*
- *Streekblad is voldoende (2x genoemd)*
- *Streekblad (2x genoemd)*
- *Superonhandig. Ik zou wel graag het Streekblad willen ontvangen, maar ik krijg het bijna nooit.*
- *Te druk en geen Twitter.*
- *Te ingewikkeld voor mij.*
- *Te weinig tijd.*
- *Twitter gebruik ik niet, Facebook minimaal.*
- *Typisch geen interesse.*
- *Veel woorden/geen daden.*
- *Veiligheid van Facebook.*
- *Weet niet dat dat er was.*

- *Wij zijn zeer veel afwezig (camper en boot)*
- *Wist het niet. Ik zal het voortaan gaan doen via Facebook*
- *Wist niet dat deze Facebookpagina er was*
- *Wist niet dat er een Facebookpagina was. Ga ik toevoegen.*
- *Wist niet van het bestaan af (4x genoemd)*
- *Zelf te druk.*
- *Zijn voor mijn geen serieus te nemen media*

Tabel 2. Andere manier via welke men geïnformeerd wil worden over wat er op de agenda staat

- *A-4 via post.*
- *Algemene website*
- *Als er agendapunten zijn die mij of mijn buurt persoonlijk aangaan.*
- *Als er iets dichtbij mijn huis speelt, dan graag een brief (gebeurt nu ook vaak al).*
- *Als het mijn buurt betreft via e-mail.*
- *Als het van toepassing is op mijn wijk.*
- *Bij verandering bestemmingsplan van mijn wijk via post*
- *De bezorging en de kwaliteit van de Zoetermeerse streekbladen zijn niet optimaal (reclameblaadjes waarbij journalistiek en redactioneel de stiefkindjes zijn), maar dat zou mijn medium zijn.*
- *Digitaal*
- *E-mail (20x genoemd).*
- *Een app van gemeente Zoetermeer*
- *Een app voor van alles van de gemeente.*
- *Eigenlijk niet, misschien als we een minder gevulde agenda hebben en op zoek zijn naar andere leuke dingen om te doen. Dan zoeken we zelf wel of er wat is.*
- *Facebook Jordy Antonisse.*
- *Facebook (4x genoemd)*
- *Gewoon via een folder in de brievenbus*
- *Grote veranderingen bij recreatie noord AA.*
- *Hangt wel van onderwerp af*
- *Heb nu app voor de zaken in mijn buurt met alerts*
- *Ik krijg het ook via overheid.nl. Ook vaak niet erg duidelijk.*
- *In een gemeentemagazine of iets dergelijks.*
- *In het Streekblad is prima. Op die manier ontvangt iedere inwoner van Zoetermeer dezelfde informatie.*
- *Ja, maar gemeente doet toch enkel wat zij!! belangrijk vinden en geen geld kost.*
- *Krant maar ook makkelijke taalgebruik.*
- *Krantje, (gewoon blijven doen!).*
- *Maar alleen als er daarna ook een gedegen journalistiek vervolg/commentaar komt in een krant. Niet alleen een verslag.*
- *Mail*
- *Mail is makkelijk*
- *Meer geld voor zorgvoorzieningen*

- *Misschien een nieuwsbrief, waar je op kunt abonneren via email.*
- *Misschien via zoetermeer.nl voor zo ver dat al niet mogelijk is.*
- *Mobile reclame over evenementen*
- *Niet op Facebook en Twitter (virusgevaar).*
- *Nieuwsbrief als het mijn wijk betreft. Zoals bv. over het snoeien van de bomen in de wijk en de inspraak hierin. Dat is fijn.*
- *Nieuwsbrief/email*
- *Pagina Stadsnieuws*
- *Pagina stadsnieuws in streekblad*
- *Per -email (nieuwsbrief)*
- *Per app*
- *Per brief/ mail*
- *Per post(4x genoemd)*
- *Per post of op www.zoetermeer.nl*
- *Persoonlijk*
- *Persoonlijk als mij dat raakt. Op display bij stadhuis*
- *Persoonlijke mail*
- *RSS/ATOM-feed via de website zodat ik de informatie gepushed krijg i.p.v. dat ik er actief naar moet zoeken. Optie om kalender te kunnen toevoegen aan eigen kalender bijv. via Google Calendar.*
- *Stadsnieuws (3x genoemd)*
- *Streekblad (4x genoemd)*
- *Streekblad krijg ik ook niet meer.*
- *Via de krant of streekblad.*
- *Via Futernet (website gemeente) of via brieven.*
- *Via Media*
- *Via stadsreclame zuilen.*
- *Vroeger had je vanuit de gemeente maandelijks een goed informatieblad*
- *Website en LinkedIn Burgemeester Aptroot*
- *Weet niet, misschien radio of blog?*
- *Wel met rubrieken, zodat je niet alles hoeft te lezen.*
- *Welke mogelijkheden zijn er nog?*
- *Wellicht per mail in de vorm van een gemeentelijke nieuwsbrief*
- *Eindmolens Balijbos*
- *Zfm*
- *Silverdome*

Tabel 3. Andere manier via welke men betrokken wil worden bij een raads- of commissievergadering.

- *Alleen als het voor mijn wijk van belang is*
- *Als ik mij wil laten informeren over een of ander onderwerp, dan zoek ik dat op via internet.*
- *Ben minder valide en afhankelijk van de mate van pijn of ik kan functioneren.*
- *Bij onderwerpen die voor mij van belang zijn.*
- *D.m.v. digitale brief/informatie*
- *Een nieuwsbrief in de brievenbus over onderwerpen die in mijn wijk (Seghwaert) spelen.*
- *Enquête.*
- *Face to face.*
- *Heb niet het gevoel dat dit enige meerwaarde heeft*
- *Het is meestal in de avond, ga dan niet de deur uit.*
- *Het is net zo slecht als het kabinet Rutte verrot.*
- *Ik blijf op de hoogte via de app van Zoetermeer*
- *Ik denk niet dat mijn aanwezigheid een verschil zou maken*
- *Ik geloof niet in mijn individuele invloed. Slechte ervaring met buurtbijeenkomsten en via belangenbehartigers als ouderenbonden etc. is het zag dat de gemeente daaraan toekent minimaal.*
- *Ik hoor liever de conclusie of het besluit.*
- *Ik kan niet lopen*
- *Ik werk als ZZP'er op maandagavond*
- *Leeftijd.*
- *Lees het meest belangrijke in krant.*
- *Mail*
- *Met mensen die een bijstandsuitkering hebben, wordt toch geen rekening gehouden. Zeker niet als chronisch zieke.*
- *Mijn ondervinding van een aantal jaren geleden: de realiteit is dat het effect nihil is. Er altijd een heersende partij is die de zin doorgedrukt.*
- *Niet voor alles interesse.*
- *Op de hoogte gehouden worden dan kan ik daarna beslissen of het een onderwerp is wat mij interesseert*
- *Via de pers.*
- *Via e-mail*
- *Via email of blog*
- *Via enquêtes o.i.d.*
- *Voor belangrijke beslissingen de inwoners laten stemmen. Bijv. bij komst AZC*
- *Voorlopig geen tijd misschien in de toekomst als ik minder ga werken*
- *Vrijwilligerswerk doe ik al.*
- *Waar naar geluisterd wordt.*
- *Wanneer het buurtgericht is.*
- *Wij voelen ons 's avonds niet prettig op straat!*

Tabel 4. Mogelijke reden om een raads- of commissievergadering te bezoeken

- *Aanpassingen in de directe omgeving*
- *Aansprekend thema (bijvoorbeeld milieu / natuur)*
- *Afhankelijk van onderwerpen zoals bereikbaarheid van Zoetermeer met auto of trein of ontwikkelingen m.b.t. het Stadshart*
- *Agendapunt met directe invloed op mijn werk of woonomgeving*
- *Als belangrijk wordt genomen.*
- *Als bv het over mijn deel van mijn wijk gaat.*
- *Als de bezoekers ook spreektijd krijgen tijdens deze vergaderingen (vragen / commentaar)*
- *Als de burger ook daadwerkelijk wordt gehoord.*
- *Als de lokale politici wat actiever de wijken bezoeken.*
- *Als een voor mij belangrijk punt besproken wordt.*
- *Als er belangrijke beslissingen over mijn buurt genomen moeten worden.*
- *Als er een agendapunt op staat dat mijn interesse heeft.*
- *Als er een grootschalige verandering in onze gemeente plaats gaat vinden: zoals de bouw van een AZC: om meer informatie te verkrijgen*
- *Als er een idioot plan wordt bedacht voor de wijk of stad.*
- *Als er een onderwerp is dat de omgeving raakt. Ik ben wel naar avonden over het Katwijker Tracé geweest.*
- *Als er een onderwerp is dat voor jou persoonlijk van belang is.*
- *Als er een onderwerp is waar ik echt persoonlijk mee te maken heb.*
- *Als er een onderwerp op de agenda staat waarvan de effecten direct voor mijn gezin en mij merkbaar zijn.*
- *Als er een onderwerp wordt besproken wat voor mij interessant is.*
- *Als er een persoonlijk belang dient.*
- *Als er een voor mij belangrijk onderwerp op de agenda staat*
- *Als er een voor mij interessant onderwerp besproken wordt.*
- *Als er een voor mij interessant punt zou worden behandeld. Maar eigenlijk ben ik een beetje te lui, vroeger hield ik me met van alles bezig.*
- *Als er effectief wat mee gedaan werd.*
- *Als er iets belangrijks besloten wordt in de buurt.*
- *Als er iets besproken wordt waarvan de consequenties nadelig voor mij zouden kunnen zijn.*
- *Als er iets bij mij in de buurt zou komen / veranderen waar ik last van zou kunnen hebben of waarmee de waarde van mijn huis zou verminderen.*
- *Als er iets in wijk veranderd waar ik het niet mee eens ben en ik dan in de gelegenheid zou zijn om mijn mening te geven*
- *Als er iets ingrijpends in mijn buurt zou plaats vinden waar ik mee te maken ga krijgen*
- *Als er iets op de agenda staat wat mij persoonlijk aangaat*
- *Als er iets rigoureuus in mijn wijk Seghwaert zou gaan gebeuren (bv moskee of zoiets)*
- *Als er iets speelt wat mij direct raakt: bijvoorbeeld subsidies aan culturele instellingen, dingen in de nabije omgeving van mijn huis*
- *Als er iets was over een onderwerp dat me interesseert.*
- *Als er iets wordt besloten over mijn nabije leefomgeving.*
- *Als er iets wordt besproken wat me aangaat.*
- *Als er iets zou zijn/gebeuren bij ons in de directe omgeving waarvan ik graag op de hoogte wil zijn.*

- *Als er in de directe omgeving iets drastisch verandert.*
- *Als er in onze directe omgeving wat staat te gebeuren*
- *Als er onderwerpen worden behandeld die mij direct zouden raken*
- *Als er ook wat meer gedaan word. Maar dat doen ze enkel maar voort met algtonen?*
- *Als er over fietspaden vergaderd wordt met betrekking tot het verbeteren ervan*
- *Als er wat in de wijk gebeurt*
- *Als erover werkvoorziening voor 50 gepraat wordt, als ze praten over het creëren van werkgelegenheid voor 50+*
- *Als het belangrijk is voor mij; verkeer-bus routes of geluidsoverlast van bussen etc.*
- *Als het betrekking heeft op iets wat op mij betrekking zou hebben*
- *Als het bijv. om de inrichting van mijn directe woonomgeving gaat*
- *Als het dicht in de buurt komt*
- *Als het een onderwerp betreft wat in mijn wijk speelt*
- *Als het een onderwerp is dat mij echt aangaat.*
- *Als het gaat over het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen in de wijk.*
- *Als het iets belangrijks in mijn wijk betreft.*
- *Als het invloed zou hebben op persoonlijke leefomgeving*
- *Als het mij direct aangaat.*
- *Als het mij persoonlijk aangaat, maar dan nog.*
- *Als het mij raakt, of als ik het onderwerp belangrijk vindt*
- *Als het mijn nabije omgeving betreft.*
- *Als het mijzelf of buurt of straat betreft.*
- *Als het om mijn buurt gaat.*
- *Als het om mijn eigen woonomgeving gaat*
- *Als het onderwerp betrekking heeft op mijn leefomgeving*
- *Als het onderwerp mij persoonlijk kan raken*
- *Als het onderwerp voor mij van belang is*
- *Als het over echte belangrijke dingen gaat die in de gemeente gebeuren.*
- *Als het over een zinnig onderwerp gaat...*
- *Als het over iets gaat wat mij aangaat. En als ik vertrouwen zou hebben in de politiek*
- *Als het te maken heeft met onze omgeving. Heb een keer bezocht toen de Belangengemeenschap insprak.*
- *Als het voor mij relevant is*
- *Als het zaken betreffen in mijn directe woonomgeving, of over het werk*
- *Als iets belangrijks voor de wijk besloten moet worden.*
- *Als iets mij direct raakt of van belang is voor natuur.*
- *Als ik er invloed op heb*
- *Als ik er persoonlijk bij betrokken ben*
- *Als ik er zelf mee te maken heb*
- *Als ik gehaald en weer thuisgebracht kan worden.*
- *Als ik het echt ergens niet mee eens ben, maar heeft het zin?*
- *Als ik het idee had daadwerkelijk een verschil te kunnen maken.*
- *Als ik het idee zou hebben dat ik iets zou kunnen beïnvloeden dan zou ik zeker bezoeken. Nu voelt het dat alles onderling wordt bekokstoofd*

- *Als ik het oneens ben met een besluit of plan.*
- *Als ik merk dat er aan mijn woongenot gekomen wordt door de gemeente.*
- *Als ik mij meer betrokken zou voelen bij de gemeente Zoetermeer*
- *Als ik persoonlijk of mijn omgeving betrokken ben.*
- *Als ik spreek recht zou krijgen.*
- *Als ik weet dat het over een belangrijk onderwerp voor mij gaat*
- *Als ik weet dat het specifiek over mijn buurt gaat.*
- *Als in mijn eigen wijk grote plannen zijn i.v.m. de infrastructuur/opvanghuizen/grote bedrijven etc. wil ik graag een vergadering bijwonen*
- *Als je invloed zou hebben.*
- *Behandeling relevante punten*
- *Belangrijk onderwerp waar ik direct invloed kan en moet hebben op de behandeling ervan.*
- *Belangrijk/ingrijpend plan voor de buurt*
- *Belangrijke agendapunten over de directe omgeving*
- *belangrijke beslissingen over inrichting van wijk of Zoetermeer*
- *Belangstelling.*
- *Besluiten aangaande scholen zou wel reden zijn.*
- *Besluitvormingen over Zoetermeer, toekomst van de stad (zoals de komst van Holland Outlet Mall, wat ik zelf erg graag zie gebeuren!)*
- *Bespreking vrijwilligerswerk (zorg)*
- *Bestemmingsplan eigen buurt*
- *Betere en duidelijke info over wat er op de agenda staat.*
- *Betere stad.*
- *Betrokken bij onderwijs, ouderenbeleid, opknappen winkelcentra en stadshart*
- *Betrokken zijn als denktank, bij veiligheid van kinderen.*
- *Betrokken zijn bij beslissingen.*
- *Betrokkenheid*
- *Betrokkenheid bij besluitvorming over mijn wijk*
- *Betrokkenheid bij een bepaalde kwestie.*
- *Betrokkenheid bij specifiek onderwerp/agendapunt*
- *Betrokkenheid i.v.m. WMO*
- *Betrokkenheid van diverse voorstellen/besluiten*
- *Betrokkenheid vergroten*
- *Betrokkenheid/belang bij een onderwerp en puur uit nieuwsgierigheid*
- *Bij buurtoverlast, als er dringend iets aangepast zou moeten worden.*
- *Bij een belangrijk besluit*
- *Bij een eigen belang.*
- *Bij een relevant onderwerp*
- *Bij problemen in de buurt.*
- *Bij voorgenomen besluiten die mijn omgeving beïnvloeden*
- *Bijvoorbeeld de komst van een windmolenpark in de buurt*
- *Bomen of een Moskee*
- *Bouwbesluiten.*

- *Bouwplan in de buurt*
- *Buurtbelang of Noord-Aa belang*
- *Culturele ontwikkelen*
- *Cultuur beleid - Atelier beleid - opdracht.*
- *Daadwerkelijk inspraak kunnen hebben.*
- *De bouw van de school achter ons huis*
- *De landelijke politieke poppenkast verpest de interesse in de lagere politiek*
- *Direct belang*
- *Direct betrokken via school, sport, kinderen, etc.*
- *Direct persoonlijk belang*
- *Directe betrokkenheid bij buurt gebeuren*
- *Directe betrokkenheid met het onderwerp.*
- *Een andere avond, mits het onderwerp me interesseert.*
- *Een belangrijke wijziging in de wijk.*
- *Een betrokken Zoetermeerder te zijn*
- *Een interessant onderwerp*
- *Een onderwerp dat in mijn buurt speelt*
- *Een onderwerp over mijn directe omgeving, b.v. de toegankelijkheid van Nutricia voor vrachtverkeer*
- *Een onderwerp waarbij ik een zo grootbelang heb dat ik wel gek zou zijn om niet te gaan*
- *Een voor mij belangrijk onderwerp*
- *Een voor mij belangrijk onderwerp en waar ik nog op een bepaalde manier invloed op kan uitoefenen.*
- *Een voor mij interessant onderwerp*
- *Een voor mij interessant onderwerp op de agenda. bv parkeerproblematiek in mijn wijk/ straat*
- *Eenmaal te weten wat de gemeenteraad beslist (en hoe).*
- *Eigen belang*
- *Eigen belang / interesse*
- *Eigen belang bij het onderwerp*
- *Eigen belang, voor iets wat in de buurt gebeurt*
- *Ernstige voortdurende calamiteiten in Zoetermeer*
- *Gevoel inspraak te hebben*
- *Grote veranderingen in de buurt*
- *Heb 4 jaar in gemeenteraad gezeten van een kleine gemeente, wat resulteerde in een sneller en actiever beleid*
- *Heeft toch geen nut.*
- *Heel belangrijke onderwerpen voor gehandicapten*
- *Herinrichting van onze straat, wijk. Toezegging welke winkels er komen, hondenuitlaat plaatsen.*
- *Het " Not in my Backyard " gevoel. Maar dan moet het wel heel raar gaan. Snowboard staat al in mijn tuin en dat vind ik prima. Zolang ik er geen last van heb.*
- *Het gaat inmiddels meer om de politiek dan om het oplossen van problemen*
- *Het gaat om iets wat de jongeren aanspreekt, bijvoorbeeld de collectie boeken in de bibliotheek op universitair niveau.*
- *Het onderwerp. Bijvoorbeeld openbare orde en veiligheid, gezondheidszorg*
- *HOM*

- *Horen wat er speelt en wat de beweegredenen zijn voor bepaalde keuzes*
- *lets belangrijks omtrent eigen wijk.*
- *lets wat betrekking heeft op de wijk of van belang is voor de gemeente Zoetermeer.*
- *lets wat betrekking heeft voor mijn woonomgeving*
- *lets wat bij mij in de buurt speelt.*
- *lets wat de directe omgeving raakt*
- *lets wat me direct raakt*
- *lets wat mij interesseert of direct raakt.*
- *lets wat mij persoonlijk raakt*
- *lets wat mij treft*
- *lets wat mijn buurt zou kunnen aangaan*
- *lets wat ons allen aangaat: veiligheid voor iedereen*
- *lets wat uitkeringsgerechtigden aangaat.*
- *lets zou mij heel erg moeten raken of interesseren.*
- *Ik heb het te druk met andere zaken.*
- *Ik zou wat meer willen weten over bureau handhaving. Weet alleen niet of dat in een vergadering besproken kan worden.*
- *Indien de raad of commissie vergaderd over de buurt waar ik woon. Belangrijke vergaderingen zou ik wel geïnteresseerd kunnen zijn.*
- *Indien er belangrijke wijzigingen bij mij in de buurt worden doorgevoerd (Oosterheem).*
- *indien er zaken worden besproken die mij persoonlijk en qua omgeving dichtbij staat. Dus zaken over de wijk Rokkeveen.*
- *Indien het mijn omgeving betreft.*
- *Indien het over bouwplannen of over de groenvoorziening gaat en zo.*
- *Informatie inwinnen, mening geven, aandacht vragen*
- *Infrastructuur wijken. Honden & kattenbeleid.*
- *Ingrijpende verandering in mijn wijk of buurt.*
- *Ingrijpende wijzigingen binnen mijn woonwijk*
- *Inspraak inzake veiligheid en leefbaarheid van eigen woonwijk*
- *Inspraak.*
- *Interessant onderwerp*
- *Interessant onderwerp waar ik direct belang bij heb. Denk aan omgeving etc.*
- *Interessant onderwerp.*
- *Interessante onderwerpen*
- *Interessante onderwerpen.*
- *Interesse hoe je stad bestuurd word*
- *Interesse in een onderwerp*
- *Interesse in het proces of een interessant onderwerp dat wordt besproken*
- *Invloed. Maar ik acht deze kans klein.*
- *Is altijd s' avonds (nacht blind).*
- *Kan ik als individu informatie inwinnen*
- *Kennis vergroten, betrokkenheid als burger in de gemeente waar ik woon.*
- *Kijken wat het niveau is van onze volksvertegenwoordigers*

- *Meer achtergrond info over wat in onze gemeenten speelt. "kijken" naar onze vertegenwoordigers in de gemeenteraad, welke standpunten, hoe zij dat communiceren en onderlinge verhoudingen.*
- *Meer betrokkenheid.*
- *Meer bij de raad betrokken zijn, ben ik op termijn wel van plan*
- *Meer dan bovenmatig betrokken raken bij een aangelegenheid*
- *Meer horeca*
- *Meer jongeren centrum voor jongeren zoveel overdag als 's-avonds en in het weekend.*
- *Meer levenservaringen opdoen? Meer te weten komen over dit fenomeen genaamd vergadering.*
- *Meer tijd en die heb ik nu door pensionering*
- *Meer zich wat er gebeurt in Zoetermeer.*
- *Moskee bij ons in de wijk*
- *Natuurbeheer*
- *Nieuwsgierig hoe het toegaat !*
- *Nieuwsgierigheid*
- *Nieuwsgierigheid: hoe gaat het er toe? Of als er een voor mij relevant onderwerp wordt behandeld.*
- *Om inspraak te hebben in beleid*
- *Om mee te kunnen beslissen over zaken in Zoetermeer of eigen regio.*
- *Om te ervaren hoe het gaat.*
- *Om te weten wat er speelt in de stad Zoetermeer. Ik zou het toch een keertje willen doen.*
- *Onderwerp aangaande de wijk.*
- *Onderwerp afhankelijk: tijd voor hebben*
- *Onderwerp dat de eigen woonwijk aan gaat.*
- *Onderwerp dat mij in mijn buurt zou raken*
- *Onderwerp dat mij persoonlijk raakt*
- *Onderwerp dat mijn woonomgeving aangaat*
- *Onderwerp dat voldoende relevant is voor mij*
- *Onderwerp dat voor mij v. belang is, evt. gecombineerd met inspraakmogelijkheid.*
- *Onderwerp in mijn directe omgeving.*
- *Onderwerp interessant is om te volgen*
- *Onderwerp waar ik echt iets heb bij te dragen*
- *Onderwerp waarbij ik mij betrokken voel.*
- *Onderwerp wat mij aan gaat*
- *Onderwerp wat mij aanspreekt*
- *Onderwerp wat mij direct aan gaat.*
- *Onderwerp wat mij raakt/aanspreekt.*
- *Onderwerp wat ons als (wijk-)bewoners direct raakt.*
- *Onderwerpen die mij interesseren*
- *Onderwerpen die mij persoonlijk raken*
- *onderwerpen die mijn buurt raken*
- *Onderwerpen die mijn directe woonomgeving betreffen.*
- *Onderwerpen die mijn interesse hebben*
- *Onderwerpen die mijn woonomgeving aangaan.*
- *Onrust in de buurt*

- *Ontwikkelingen van belang in mijn buurt*
- *Op de hoogte blijven*
- *Op de hoogte van wat er in Zoetermeer gebeurt.*
- *Onderwerp wat ons direct raakt*
- *Onderwerpen die gaan over het gemeentegroen in de stad en dan met name vooral ook over al die uitpuilende rietpartijen in en langs de sloten waarmee menige sloot al bijna helemaal dichtgegroeid is, wat niet alleen een ramp is voor de waterhuishouding en het leven erin, maar ook voor de watervogels met hun jongen die daardoor de kant niet meer op kunnen in de zomermaanden, die dat dan waarschijnlijk ook niet allemaal zullen overleven omdat de jongen niet constant in het water kunnen blijven maar vooral ook 's nachts een plekje op het droge nodig schijnen te hebben, waar ik wethouder Paalvast al eens eerder over aangeschreven heb in de hoop daar nu eindelijk eens wat aan te gaan doen, die daar echter helaas nooit echt op gereageerd heeft. Een ander onderwerp zou het visbeleid van de gemeente kunnen zijn dat niet gestimuleerd maar juist sterk verminderd zou moeten worden, waar nu nog steeds allerlei voorzieningen voor getroffen schijnen te worden om vooral vissers hun jachtpleziertje te gunnen zonder er verder bij stil te willen staan wat de gevolgen ervan zijn voor vis, natuur en milieu, terwijl ook de blauwalgproblematiek een onderwerp zou kunnen zijn om zo'n vergadering eens bij te willen gaan wonen, aangezien dat geen alg schijnt te zijn maar doodgewone ruwe oliebestanddelen die daarvoor door moeten gaan, wat ook die grote olievlek veroorzaakt moet hebben in de Noord Aa-plas bij het bestrijden van het zogenaamde teveel aan groene alg in de veronderstelling dat dat goedje die juist tegen zou gaan, wat echter een paardenmiddel is dat door een grote oliemagnaat onder die naam de verkoop in is gegaan die daar waarschijnlijk lekker aan dacht te gaan verdienen, waardoor er nu bijna ook in alle binnenwateren van Zoetermeer olievervuiling aan het optreden is die elk jaar ook weer aan de oppervlakte schijnt te komen na in de winter eerst even naar de bodem gezakt te zijn om daar eerst de nodige schade aangericht te zullen hebben aan al het bodemleven, waar ik ook wethouder Paalvast al eens van op de hoogte gebracht heb, maar die ook daar schijnbaar nooit op heeft willen reageren, terwijl ook dat vele baggeren van sloten daar funest voor schijnt te zijn waardoor ook vele insecten die hun eitjes er altijd in af schijnen te zetten nu ook met uitsterven moeten worden bedreigd, waarnaast de vele kweekvissen die uitgezet worden allang geen wilde vissen meer zijn, die*
- *Op de hoogte willen blijven.*
- *Over het algemeen is alles goed geregeld maar als er een onderwerp behandeld gaat worden wat persoonlijk belangrijk is dan is dat een reden.*
- *Over maatregelen die mij zouden treffen. Beleid is zo lang ik in Zoetermeer woon (4 jaar) eigenlijk wel goed tot nog toe.*
- *Over verbetering*
- *Parkeerproblematiek, gebruik van fietspaden, scherper toezicht politie.*
- *Parkeervoorzieningen Tintlaan*
- *Persoonlijk belang*
- *Persoonlijk belang.*
- *Persoonlijke betrokkenheid*
- *Persoonlijke betrokkenheid bij een onderwerp (sportvoorzieningen, verkeerssituaties, bouw nieuwe objecten)*
- *Persoonlijke betrokkenheid bij het onderwerp*
- *Persoonlijke betrokkenheid.*
- *Plaatselijk issue in de wijk*
- *Problemen in eigen wijk!*

- *Problemen/ontwikkeling in mijn omgeving waar ik invloed op kan uitoefenen.*
- *Relevant item dat besproken wordt*
- *Relevant onderwerp*
- *Specifieke onderwerpen en niet een algemene vergadering*
- *Sportbeleid, buurtinfrastructuur*
- *Toch wat meer betrokken te zijn bij bepaalde beslissingen/onderwerpen.*
- *Veiligheid*
- *Veiligheid in de buurt.*
- *Veiligheid in heel Zoetermeer. Verkeersveiligheid en parkeerproblemen.*
- *Veiligheid in Zoetermeer*
- *Veiligheid van de straten, weten wat er gebeurd en speelt in de stad*
- *Verandering in mijn omgeving*
- *Veranderingen in beeld de wijk, straat*
- *Veranderingen in de wijk*
- *Veranderingen in mijn eigen buurt - bijvoorbeeld als er een nieuwe winkelcentrum of asielzoekerscentrum zou komen*
- *Verboden*
- *Vergadering over iets dat me raakt.*
- *Vergadering over onderhoud (wijk).*
- *Vergunning bouw kerk/moskee*
- *Vergunningscriteria voor evenementen bij Silverdome en van Tuylpark; vooral hockeytoernooiweken veel overlast.*
- *Vervuilende industrie die zich in Zoetermeer zou willen vestigen, dan zou ik protesteren*
- *Voor mij interessant onderwerp (meestal als groep).*
- *Wanneer er echt spannende zaken worden beslist.*
- *Wanneer er een onderwerp ter sprake komt wat voor mij belangrijk is*
- *Wanneer er iets belangrijks is voor mij, waar ik in z'n geval invloed op zou kunnen uitoefenen, met andere woorden, wanneer er iets te bespreken valt wat direct invloed heeft op mij en waar ik iets aan kan doen.*
- *Wanneer het onderwerp belangrijk voor mij is.*
- *Wanneer ik tegen actuele ontwikkelingen van de gemeente in mijn directe omgeving aanloop*
- *Wat er in mijn eigen omgeving voor aanpassingen/openbaar vervoer wordt besproken*
- *Wat spreken over...*
- *Wel of geen windmolens in Oosterheem. Strenger hondenbeleid.*
- *Wijk aangelegenheden. grote projecten zoals bv toekenning uitbreiding Snowworld. wat een groot effect heeft op de omgeving*
- *Wijkgebonden onderwerp*
- *Zakelijke vergadering, geen overbodig geklets (partijpolitiek), plannen 50k, jaarplanning activiteiten, subsidie verdeling met argumentatie, vrijwilligerswerk afstemming.*
- *Zaken die met het WMO beleid van de gemeente zijn verbonden.*
- *Zaken die mij aangaan*
- *Zaken die mij persoonlijk / gezin aangaan.*
- *Zaken die mijn woonomgeving aangaan*
- *Zaken die op ons als gezin direct betrekking hebben.*

- *Ziekte thuis.*
- *Zodra er ingrijpende plannen zijn voor maatregelen die mijn leefomstandigheden/leefomgeving beïnvloeden.*
- *Zorgen voor meer dan 24 uur in een dag :)*
- *Zou misschien een reden zijn om mensen selectief uit te nodigen*

Tabel 5. Andere genoemde informatiebron via welke men vernomen heeft wat er in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt

- *- Brieven/verslaglegging Bomenkap Seghwaert.- App. Omroep West*
- *Algemene internetbronnen*
- *Als je het leest dan is reageren niet meer mogelijk dus!*
- *App die omgevingsvergunningen meld*
- *Belangenbehartigers. OSO.*
- *Betrokken bewonersgroep informeerde mij via e-mail*
- *Bijwonen vergadering, via uitnodiging gemeente*
- *Brief/brieven van de gemeente (3x genoemd).*
- *Buren, vrienden, kennissen (4x genoemd)*
- *Comité Zoetermeerse Plas*
- *Een brief aan de bewoner van dit pand over veranderingen Stadshart. Maar weet niet of dit via de gemeenteraad gaat*
- *Facebook van actiegroep*
- *Facebook van een wethouder*
- *Helemaal niet.*
- *Ik krijg het Streekblad NOOIT*
- *Informatie die we kregen over bomen in Seghwaert*
- *Informatie via bekenden*
- *Informatiebrief gemeente*
- *Internet*
- *Kritiek op webpagina over Buytenwegh en skibaan.*
- *LinkedIn Burgemeester Aptroot*
- *Losse folder*
- *Nieuwsbrief lokale politieke partij Zo! Zoetermeer*
- *Omroepwest.nl streekblad.nl*
- *Persoonlijk schrijven.*
- *Persoonlijke uitnodiging van werkgroep*
- *Raadsvergadering via internet gevolgd*
- *Schrijven (ouderwetse brief) van de gemeente*
- *Telefoon*
- *Teletekst RTV West*
- *Van andere burgers.*
- *via de VVE*
- *via een brief voor specifiek lokaal onderwerp.*
- *via een buurtbewoner die er meer vanaf weet*
- *Via mijn VVE (2x genoemd)*

- *Via nieuwsbrief bewonersvereniging*
- *Via Stadhuis*
- *Via stadsgenoten*
- *Via via (2x genoemd)*
- *Worden door medebewoner op de hoogte gehouden. "Een brug te ver" was het item.*
- *Zakelijk op uitnodiging*
- *Zoetermeeractief.nl*
- *Zoons, dochter.*

Tabel 6. Genoemde manier via welke men het liefste (meer) in contact zou willen komen met raadsleden

- *Alleen per e-mail*
- *Als er iets belangrijks besloten wordt in de buurt.*
- *Bellen of ontmoeten*
- *De raadsleden moeten de bewoners opzoeken*
- *Digitaal.*
- *Direct via de website een aanvraag indienen.*
- *Door bv eerst via e-mail benaderd te worden of een raadslid te kunnen benaderen op die manier en daarna evt. telefonisch of een gesprek*
- *Door deze persoonlijk te benaderen wanneer er een voor mij actueel thema speelt.*
- *Door een keer een vergadering bij te wonen*
- *E-mail*
- *Face to face*
- *Face to face, ik wil emotie kunnen zien en voelen en niet in een ambtelijk mail circuit terecht komen en er toch niets mee wordt gedaan.*
- *Face to Face.*
- *Gewoon een afspraak kunnen maken.*
- *Heb in het verleden weleens een raadslid/wethouder via de mail benaderd.*
- *Het is altijd interessant om te weten wat zich afspeelt binnen de gemeente, zoals wat gaat er gebeuren in de toekomst.*
- *Het liefst natuurlijk persoonlijk of via een brief.*
- *In gesprek gaan.*
- *In persoon.*
- *Is er echt een gecentraliseerd punt waar raadsleden verhaal kunnen doen? Het gemeentehuis staat er meer bekend om een grimmige sfeer te hebben en een plaats te zijn waar vooral de ouderen en bovenklasse tijd verdoen. Hier zou ik mij niet op mijn plaats voelen.*
- *Jongeren, ook/juist laag niveau-onderwijs, via school een keertje meenemen naar een vergadering o.i.d. zodat zij kennis nemen v.d. laagdrempeligheid; dat invloed kunnen uitoefenen leuk kan zijn.*
- *Maakt niet uit, als het maar lukt, per post lukt het niet.*
- *Meer in een spontane setting. Heb niet echt duidelijke problemen momenteel maar een dialoog met een raadslid met de burgers kan geen kwaad. Kom gewoon eens bij de mensen thuis*
- *Online*

- *Op laag drempelige bijeenkomsten met een kopje koffie + korte inleiding (koffie met de raad).*
- *Over groen*
- *Per mail*
- *Persoonlijk (4x genoemd)*
- *Persoonlijk als ik iemand ken.*
- *Persoonlijk contact (2x genoemd)*
- *Persoonlijk gesprek*
- *Persoonlijk van gedachte wisselen*
- *Persoonlijk, telefonisch of per email. Een chat zou misschien ook een idee zijn?*
- *Persoonlijk: spreekuur, per partij; af te keuren over wat ze voor de stad hebben gedaan.*
- *Persoonlijk.*
- *Schriftelijk met mondelinge toelichting en kennismaking Vis-a-Vis.*
- *Telefonisch.*
- *Van vroegere ervaringen weten wij dat bezwaarschriften etc. niet uitmaakt. Inspraak is een farce!*
- *Via buurt informatie bijeenkomsten.*
- *Via de wijk info's zou dit goed mogelijk moeten zijn*
- *Via mail-telefoon*
- *Via meetings*
- *Voor woonvraagstukken en parkeerbeleid invaliden.*
- *Wanneer ik een onderwerp heb wat voor mij echt belangrijk is. Afspraak aanvragen via internet met een persoonlijk snel antwoord terug van de raad voor een persoonlijk gesprek. Face to Face.*
- *Werkbezoek*

Tabel 7. Wensen of ideeën over contactmogelijkheden met de raadsleden / gemeenteraad

- *Actief verbruik & aanwezigheid van alle gemeenteraadsleden op social media voor toegankelijkheid en transparantie.*
- *Als bewoners eerder aan bod komen bij de plannen van de gemeente. Dus voordat het plannen zijn. Zo voorkomt de gemeente externe onderzoeken door bureaus en heeft de gemeente eerder contact met de burgers.*
- *Als een inwoner een vraag stelt zou het netjes zijn deze te beantwoorden..wat de vraag ook mag zijn.*
- *Als ik het idee zou hebben dat er daadwerkelijk geluisterd wordt zou ik wel contact willen. Het liefste dat je gewoon binnen kunt lopen om hen aan te spreken.*
- *Als je een keer contact zoekt komt er heel vaak geen reactie, dit is niet erg motiverend.*
- *Als ze me willen horen, kan dat... Maar na een 1/2 uur weten ze niet meer wat zei.*
- *Als ze zelfs aangetekende brieven niet beantwoorden zou ik echt niet weten hoe ik anders nog in contact kan komen.*
- *beleid over ondergrondse afval containers, dit moet avonds na 17:00 op slot*
- *Bij vergunningsaanvragen door bureaus - buurtbewoners, andere wijzigingen in de buurt i.p.v. in lokale kranten. Graag ook kenbaar maken via brief met vermelding deadline om te reageren.*
- *Brief over belangrijke besluiten per post*
- *Contacten met nieuwe inwoners Zoetermeer.*
- *Dat kan ik wel doen maar jullie maken toch uit wat er gaat gebeuren*

- *Dat ze de bewoners van Zoetermeer serieus nemen*
- *Digitaal spreekuur*
- *Duidelijkheid geven wie (foto erbij) welke aandachtspunten heeft. Uitleg erbij hoe te benaderen.*
- *Een raadslid zou een minimum opleiding op WO niveau dienen te hebben! Als je wilt meepraten/beslissen moet je analytisch kunnen nadenken.*
- *Een keer een telefonische/digitale/schriftelijke uitnodiging om eens op de koffie te komen (bij de mensen thuis)*
- *Er is een geluidsscherm geplaatst langs de Australiëweg, behalve een stukje. Uitgerekend daar komt uiteraard lawaai vandaan. Waarom dat open stuk. Verder wordt deze weg s avonds als racebaan gebruikt. Ook daar wordt niets aan gedaan.*
- *Geen behoefte*
- *Geen contactmogelijkheden, maar de uitvoering na dit contact. Op de Bijdorplan is eenabri toegezegd, maar nog steeds niet geplaatst. Deze laksheid valt erg tegen. Tijdens een bijeenkomst over de invulling van de groenstrook aan de Bijdorplan is expliciet gevraagd geen houtsnippers te gebruiken als voetpad en wat gebeurt inderdaad houtsnippers!*
- *Geen ideeën, ik heb in vroeger jaren zoveel invloed proberen uit te oefenen op allerlei manier, ik vind het wel mooi geweest. Soms lukte het op kleine onderdelen, verder heb je nauwelijks invloed.*
- *Geen tijd, moet werken*
- *Graag voorafgaand aan besluitvorming meer inspraakmogelijkheden (Project Boerhaave was al besloten door gemeenteraad, toen avonden werden georganiseerd).*
- *Het probleem fietspad/uitlaatplek aangekaart via email bij de gemeente! niet serieus genomen en behandeld! Kwade zaak!*
- *Het zou fijn zijn als raadsleden meer besluiten nemen naar behoeven van de bewoners i.p.v. eigen gewin.*
- *Het zou mogelijk moeten zijn om raadsleden direct te bereiken, zonder tussenkomst van secretaresses, woordvoerders en/of spindoctors. Het openbaar publiceren van directe telefoonnummers en emailadressen vind ik hierbij bijzonder belangrijk. Dat volksvertegenwoordigers zich verstoppen achter hun assistenten vind ik buitengewoon ongewenst, en verschrikkelijk slecht!*
- *Hoeft niet.*
- *Ik ben eigenlijk alleen geïnteresseerd in mijn wijk en het stadshart, Dorpsstraat.*
- *Ik denk dat ik meer betrokken zou zijn als de kwestie die ik inmiddels jaren geleden heb voorgelegd naar behoren afgerond zou zijn.*
- *Ik vraag mij af of er echt naar je geluisterd wordt*
- *Ik vraag mij af wat het voor zin heeft. De politiek beslist toch wat de burgers ook vinden. Het is dus nutteloos.*
- *Ik was aanwezig bij een bewonersbijeenkomst over de toekomst van de platanen in de wijk Seghwaert. Deze bijeenkomst was in restaurant van de gemeente. De wethouder (zijn naam geen idee) heeft echt de hele avond met zijn telefoon zitten spelen. Er was duidelijk weinig interesse terwijl dit soort bijeenkomsten bij zijn werk horen. Hij wordt hiervoor door ons betaald. Mijn wens is dat wethouders, raadsleden in ieder geval zo fatsoenlijk zijn om naar de mensen te kijken tijdens zon bijeenkomst. Ik voelde me niet serieus genomen*
- *Info is voldoende. Besluitvorming en of gekozen beslissing wordt (onvoldoende) toegelicht. Nacontrole over besluiten is pover (bv. Snowworld).*
- *Inloop spreekuren met raadsleden en gemeenteraadsleden*
- *Kortere enquêtes maken*
- *Mailadres, via een gemeente site met foto + omschrijving v/d raadsleden: 1 keer klikken en dan gericht schrijven.*
- *Meer luisteren en veel de wijken in*

- *Men is altijd actief zichtbaar als er verkiezingen zijn. Laat ze dat frequenter doen (dus ook als er geen verkiezingen zijn) zodat er meer interesse kan komen vanuit de bevolking voor de gemeenteraad.*
- *Misschien kunnen raadsleden steekproefsgewijs bewoners telefonisch benaderen om ideeën en wensen te pijken en zo ook een directe uitnodiging, tot betrokkenheid bij beslissingen, aan te reiken.*
- *Misschien persoonlijk werk mailadressen?*
- *Na bijeenkomsten een informeel uurtje met raadsleden, niet dat ze na het verplichte verhaaltje direct weer vertrekken*
- *Nee, alles is goed. en ik ben een gelukkige inwonster van Zoetermeer. Ga zo voort en een goede Burgemeester.*
- *Niet nodig, democratie is stemmen en besluitvorming aan de meerderheid overlaten.*
- *Organisatie van een "Politiek Café", waarin 1 x per 6 tot 8 weken wordt gepresenteerd wat er leeft op de Raad of bij bewoners. Bijvoorbeeld de bijeenkomst voor de Mandelabrug door Stads-R-evolutie team is een mooi voorbeeld.*
- *Participatie in div. belangenverenigingen? Wijk bezoek? Kennismaken bij AIV buurtvereniging?*
- *Persoonlijk contact indien ik voor mij belangrijk onderwerp heb.*
- *Persoonlijk contact.*
- *Raadsleden on Tour.*
- *Stuur 1 maal per jaar een foldertje met de raadsleden en dan van welke partij en hoe ze persoonlijk benaderd kunnen en willen worden*
- *Tegen de tijd dat iets in de krant staat zijn de besluiten al genomen. Ik zou eerder met iemand van mijn politieke keuze contact zoeken dan een anoniem raadslid.*
- *Twitter + makkelijk te vinden via www.zoetermeer.nl*
- *Via email en direct! Niet bij een tussenpersoon blijven steken.*
- *Volgens mij, prima mogelijk op verschillende manieren.*
- *Voor de jongeren via Whatts up of een spreekuur.*
- *Waarom moeten wij als inwoners van Z'meer naar het industriegebied om een stekker, schroeven, of spijkers, contactdoos, of elec. snoer te kopen. Er is niet één filiaal is er in een winkelcentrum te vinden.*
- *WE De Groene Hoogte heeft in huishoudelijk reglement verbod opgenomen tegen plaatsen zonnepanelen. Mijns inziens is dat tegen de wet en beleidsrichtlijnen van de overheid.*
- *Whatsapp is een perfect medium om informeel, zonder grote drempel contact te hebben. Anonimiteit zou ook bevorderlijk zijn omdat dan zonder beperking de werkelijke gevoelens zouden kunnen worden door gecommuniceerd zonder dat men dan op uitspraken of overtuigingen moet letten in verband met vervolging of mensen die zich dan beledigd voelen.*
- *Wij gaan naar een andere gemeente*
- *Wijkcontact. Duidelijk aangeven wanneer er wijkspreekuur is. Chatten met een wethouder etc.*
- *Ze schuiven alles af op de afdelingen en nemen zelf geen verantwoording*
- *Zijn allemaal op afstand.*

BIJLAGE 3. SELECTIE VAN DE VRAGEN UIT DE OMNIBUSENQUÊTE 2016 M.B.T. HET ONDERWERP GEMEENTERAAD

GEMEENTERAAD

INFORMATIE

23. Op maandag vinden de raads- en commissievergaderingen van de gemeente Zoetermeer plaats ('maandag raadsdag').

Wist u dit?

1. ja
 2. nee

24. De agenda en stukken van vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissies worden elke week gepubliceerd op de website van de gemeente Zoetermeer in het raadsinformatiesysteem (RIS).

Bekijkt u de agenda en/of bijbehorende stukken wel eens in het RIS?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 26

25. Kon / kunt u deze informatie makkelijk vinden?

1. ja
 2. nee

26. De agenda van de gemeenteraad wordt ook wekelijks gepubliceerd op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad.

Bekijkt u de agenda hier wel eens?

1. ja
 2. nee

27. Om u te informeren over de agenda, wordt ook gebruik gemaakt van de Facebookpagina van de gemeenteraad en het Twitteraccount van de raad.

Bekijkt u de agenda wel eens via één van deze social mediakanalen?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ja, via Facebook van de gemeenteraad
 ja, via Twitter van de gemeenteraad
 nee, omdat:

- geen interesse

28. Zou u op een andere manier (dan via de website, pagina Stadsnieuws, Facebook en Twitter) geïnformeerd willen worden over wat er op de agenda staat?

1. ja, namelijk:

2. nee

29. Heeft u in de afgelopen twee jaar wel eens een raads- of commissievergadering van de gemeente Zoetermeer bezocht?

1. ja → ga naar vraag 32

2. nee

30. Wat is voor u de **belangrijkste** reden om geen raads- of commissievergadering te bezoeken?

LET OP: de belangrijkste reden, dus slechts één hokje aankruisen!

1. Het interesseert mij niet

2. Het is nooit bij mij opgekomen

3. Ik heb er geen tijd voor

4. Ik begrijp toch niet waar het over gaat

5. Ik weet niet wanneer er een voor mij interessant onderwerp besproken wordt

6. Er was voor mij geen interessant onderwerp

7. Ik wist niet dat het mogelijk was een raadsvergadering- of commissievergadering te bezoeken

8. Ik wil liever op een andere manier betrokken worden, namelijk:

31. Wat zou voor u een reden kunnen zijn om een raads- of commissievergadering te bezoeken?

1. mogelijke reden:

2. weet niet

3. geen

32. De raad wil u betrekken bij besluitvormingstrajecten. Daar hoort bij dat de gemeenteraad u informeert over onderwerpen die besproken worden en dat u informatie over de genomen besluiten kunt verkrijgen. Bijvoorbeeld via internet en de krant.

Bent u geïnteresseerd in deze informatie?

1. ja

2. nee

33. Vindt u dat de gemeenteraad u voldoende informeert over besproken onderwerpen en genomen besluiten uit raads- en commissievergaderingen?

1. ja

2. nee

3. weet niet

34. Heeft u zelf wel eens actief gezocht naar informatie over besproken onderwerpen en/of genomen besluiten?

1. ja
 2. nee

35. Via welke nieuwsbronnen heeft u in de afgelopen twaalf maanden informatie vernomen over wat er in raads- en commissievergaderingen besproken en/of besloten wordt?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- via de website van de gemeente
 direct via een raadslid
 via een fractie
 digitale nieuwsbrief gemeenteraad
 Streekblad
 Zoetermeer Dichtbij / Postiljon
 AD Zoetermeer
 TV West
 Radio West
 Zoetermeer Fm Radio
 een andere lokale nieuwssite
 Twitter gemeenteraad Zoetermeer
 Facebook gemeenteraad Zoetermeer
 via publicatie op de pagina Stadsnieuws in het Streekblad
 anders, namelijk:

 geen enkele

36. Binnen de website van de gemeente Zoetermeer is een aparte site van de gemeenteraad (www.raadzoetermeer.nl). Naast het raadsinformatiesysteem (RIS) kunt u hier nog veel meer informatie van en over de gemeenteraad vinden.

Wist u dit?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 40

37. Heeft u hier wel een gezocht naar informatie over de gemeenteraad?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 40

38. Heeft u bij uw laatste bezoek kunnen vinden wat u zocht?

1. ja → ga naar vraag 40
 2. nee

39. Welke informatie heeft u niet kunnen vinden?

40. U kunt binnen de website van de gemeente Zoetermeer op de aparte site van de gemeenteraad ook de digitale nieuwsbrief van de raad lezen. Daarnaast is het mogelijk u aan te melden voor toezending van deze digitale nieuwsbrief. In de digitale nieuwsbrief staat informatie over actuele onderwerpen van de gemeenteraad.

Vindt u een digitale nieuwsbrief een geschikt medium om actuele informatie over de gemeenteraad te geven?

1. ja
 2. nee
 3. weet niet

41. Zou u de digitale nieuwsbrief willen ontvangen?

1. ja
 2. ik ben al geabonneerd
 3. nee

42. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar. Wanneer u zich aanmeldt als gast van de raad ontvangen burgemeester Aptroot en een aantal raadsleden u en andere gasten (bij voldoende aanmeldingen) graag een keer voorafgaand aan de raadsvergadering. Zij geven u uitleg over hoe een raadsvergadering werkt en vertellen iets over de agendapunten van die avond en u kunt hen vragen stellen.

Wist u dat u zich kunt aanmelden om een keer gast van de raad te zijn?

1. ja
 2. nee

43. Denkt u dat u zich een keer aanmeldt om gast van de raad te zijn?

1. ja
 2. nee
 3. weet niet

44. Vergaderingen van de raadscommissies en gemeenteraad in de raadzaal kunt u via de gemeentelijke website live meekijken en/of achteraf bekijken op een zelf te bepalen moment. Van de commissievergaderingen in het Ondernemershuis worden audio-opnamen gemaakt die u live of achteraf kunt beluisteren.

Wist u dat u de vergaderingen van de commissies en/of gemeenteraad al dan niet live via de gemeentelijke website kunt bekijken en/of beluisteren?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 48

45. Heeft u wel eens een vergadering via de website bekeken en/of beluisterd?

1. ja, één keer
 2. ja, meerdere keren
 3. nee → ga naar vraag 48
 4. weet niet → ga naar vraag 48

46. Bent u in het algemeen tevreden over de uitzending(en)?

1. ja
 2. nee
 3. weet niet

47. Heeft u wellicht een suggestie ter verbetering?

1. ja, namelijk:

2. nee

3. weet niet

LET OP: ga door naar vraag 49

48. Nu u weet dat het mogelijk is uitzendingen van de commissies of gemeenteraad live of achteraf te bekijken of te beluisteren via de gemeentelijke website, gaat u dit dan een keer doen?

1. ja

2. misschien

3. nee

INVLOED EN BETROKKENHEID

49. Als inwoner kunt u op verschillende manieren invloed uitoefenen op het beleid in Zoetermeer. Twee manieren om dit bijvoorbeeld op formele wijze te doen, zijn het burgerinitiatief en het spreekrecht.

Het burgerinitiatief houdt in dat u een voorstel of onderwerp op de agenda van de gemeenteraad kunt plaatsen en in de vergadering kunt meepraten over uw onderwerp.

Het spreekrecht houdt in dat u voordat een raadsvergadering of commissievergadering begint vijf minuten kunt spreken over een door u aangemeld onderwerp.

Wist u dat u op deze manieren invloed kunt uitoefenen op de politieke besluitvorming?

1. ja

2. nee

50. Ook persoonlijk contact met één of meer raadsleden is een manier om invloed uit te oefenen. U kunt hen altijd benaderen over elk onderwerp dat u wilt bespreken.

Heeft u in de afgelopen 12 maanden wel eens persoonlijk contact gehad met één of meer Zoetermeerse raadsleden met het doel om invloed uit te oefenen?

1. ja

2. nee

51. Zou u (meer) met raadsleden in contact willen komen?

1. ja

2. nee → ga naar vraag 53

3. weet niet → ga naar vraag 53

52. Kunt u kort opschrijven op welke manier u dat het liefste zou willen?

53. Wilt u hieronder bij iedere uitspraak aangeven in hoeverre u het daar mee eens bent?

	1 helemaal mee eens	2 mee eens	3 niet eens / niet oneens	4 mee oneens	5 helemaal mee oneens	6 geen mening
- Ik vind het belangrijk dat raadsleden direct aanspreekbaar en/of benaderbaar zijn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Raadsleden weten voldoende af van wat er leeft onder de Zoetermeerse inwoners	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Je kunt raadsleden goed bereiken voor vragen en opmerkingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik weet bij wie ik terecht kan als ik een vraag wil stellen aan de gemeenteraad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik voel me vertegenwoordigd door de gemeenteraad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Als ik dat echt wil, kan ik besluiten van de gemeenteraad beïnvloeden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik heb gestemd en laat het verder aan de gemeenteraad over	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Ik voel mij een betrokken inwoner	☐	☐	☐	☐	☐	☐

54. Als u nog wensen of ideeën heeft over contactmogelijkheden met de raadsleden / gemeenteraad dan kunt u die hieronder kort opschrijven.